

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Elena Terzinov,
în cauza civilă la cererea Elenei Terzinov împotriva persoanelor interesate Nina Tampiza și Clara Tretiacov cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,
împotriva deciziei din data de 27 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de către Nina Tampiza, s-a casat hotărârea din data de 24 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga și s-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea înaintată de către Elena Terzinov s-a scos de pe rol,

constată:

La 29 iunie 2016 Elena Terzinov a depus cerere cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul mamei sale, Maria Graur, formată din: casa de locuit cu terenul de pe lângă casă cu suprafața de 0,2406 ha, nr. cadastral XXXXX; terenul de pământ cu destinație gradină cu suprafața de 0,0600 ha; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 1,4100 ha, nr. cadastral XXXXX; agricolă cu suprafața de 1,4100 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,9700 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,8600 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,1600 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,1600 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,4540 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,4540 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,0280 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,0280 ha, nr. cadastral XXXXX, aflate în extravilanul s. Țiganca, r. Cantemir.

Prin încheierea protocolară din data de 12 septembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga au fost atrase în calitate de persoane interesate Nina Tampiza și Clara Tretiacov. (f.d.33, vol.I)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 28 aprilie 2012 a decedat mama ei, Maria Graur. Având calitate de moștenitor legal de clasa I, în termen de 6 luni prevăzute de lege a intrat în posesiunea și administrarea bunurilor patrimoniale ale mamei decedate.

Elena Terzinov a menționat că, după decesul mamei Maria Graur, s-a deplasat regulat în sat. Țiganca, r-nul Cantemir, la casa părintească, organizând diferite lucrări necesare de întreținere a casei de locuit și a terenului aferent, achitând totodată și facturile pentru serviciile comunale și impozitul funciar.

A mai relatat că actele asupra casei, terenului aferent, titlurile de proprietate asupra terenurilor de pământ cu destinație agricolă se află în posesia ei.

Reclamanta a indicat că procesul de deschidere a succesiunii după decesul mamei sale, Maria Graur, nu a avut loc și nu există moștenitori care ar fi putut să depună cereri de acceptare a succesiunii.

În luna ianuarie 2015 a depus la notar o cerere cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii și eliberarea certificatului de moștenitor, care însă a fost respinsă de ultimul cu recomandarea de a se adresa în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga s-a admis parțial cererea depusă de către Elena Terzinov. S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Elena Terzinov, deschisă la 28 aprilie 2012 după decesul mamei sale, Maria Graur, constituită din: casa de locuit cu terenul de pe lângă casă cu suprafața de 0,2406 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 1,41 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 1,41 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,97 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,86 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,16 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,16 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,454 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,454 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,028 ha, nr. cadastral XXXXX; teren de pământ cu destinație agricolă cu suprafața de 0,028 ha, nr. cadastral XXXXX, aflate în extravilanul s. Țiganca, r. Cantemir. Cerința Elenei Terzinov de constatare a faptului acceptării succesiunii asupra terenului de pământ cu destinație gradină cu suprafața de 0,0600 ha s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 44, 92-94, vol.I)

Pentru a ajunge la concluzia dată instanța de fond a constatat că, după decesul Mariei Graur la data de 28 aprilie 2012, dosarul de succesiune n-a fost deschis, iar careva testamente nu au fost înregistrate. Elena Terzinov a intrat de fapt, în posesiunea și gestionarea bunurilor patrimoniale ale decedatei Maria Graur, ori, pe parcursul a șase luni după decesul acesteia, Elena Terzinov a achitat impozitul pe venit și serviciile comunale. Instanța de fond a mai reținut și faptul că pe parcursul examinării cauzei nu s-a stabilit existența cărorva litigii de drept, or, de la persoanele interesate Nina Tampiza și Clara Tretiacov careva cereri sau obiecții referitoare la cererea depusă de către petiționara Elena Terzinov nu au parvenit.

Hotărârea instanței de fond la 19 aprilie 2017 a fost contestată cu apel de către Nina Tampiza, care a mai solicitat și repunerea în termen a apelului, pe motiv că cauza a fost examinată în lipsa ei, nefiind citată la domiciliul său permanent, dar în lipsa unui temei legal, a fost citată prin intermediu Monitorului Oficial, la care nu este abonată.

Prin încheierea din data de 08 iunie 2017 a Curții de Apel Comrat s-a repus în termen cererea de apel depusă de către Nina Tampiza împotriva hotărârii Judecătoriei Ceadâr-Lunga din data de 24 noiembrie 2016. (f.d.86 - 87, vol.I)

Prin decizia din 26 octombrie 2017 a Curții de Apel Comrat s-a admis cererea de apel declarată de către Nina Tampiza. S-a casat hotărârea din 24 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea Elenei Terzinov cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii a fost scoasă de pe rol, în legătură cu nerespectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară. (f.d. 129, 130-133, vol.I)

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de recurs depusă de către Elena Terzinov. S-a casat decizia din 26 octombrie 2017 a Curții de Apel Comrat, cauza fiind remisă spre rejudecare în Curtea de Apel Comrat. (f.d.168-178, vol.I)

Prin decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de către Nina Tampiza. S-a casat hotărârea din 24 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga și a fost scoasă de pe rol cererea Elenei Terzinov cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, în legătură cu constatarea litigiului de drept. (f.d.221, 222-226, vol.I)

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de recurs depusă de către Elena Terzinov. S-a casat decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Comrat, cauza fiind remisă spre rejudecare în Curtea de Apel Cahul. (f.d.12-19, vol.II)

Prin încheierea din 27 martie 2019 a Curții de Apel Cahul a fost admisă cererea Ninei Tampiza cu privire la repunerea în termen a cererii de apel. S-a repus în termen cererea de apel depusă de către Nina Tampiza împotriva hotărârii Judecătoriei Ceadâr-Lunga din data de 24 noiembrie 2016. (f.d.42-46, vol.II)

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de către Nina Tampiza. S-a casat hotărârea din 24 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga și a fost scoasă de pe rol cererea Elenei Terzinov cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, în legătură cu constatarea litigiului de drept ce ține de competența instanței judecătorești. (f.d.47-53, vol.II)

Instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că persoana interesată Nina Tampiza în cadrul judecării cererii depuse de către Elena Terzinov cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii și-a declarat drepturile sale referitor la succesiunea bunurilor rămase după decesul Mariei Graur, fapt ce demonstrează existența unui litigiu de drept. Instanța de apel a concluzionat că, o dată ce între Elena Terzinov și Nina Tampiza a apărut un litigiu de drept cu privire la succesiunea bunurilor lăsate după decesul Mariei Graur, urmează să fie aplicate prevederile art.280, alin.(3) Cod de procedură civilă și anume dacă, la depunerea cererii sau la examinarea cauzei în procedură specială, se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești, instanța [...] scoate de pe rol cererea, explică petiționarului și persoanelor interesate dreptul lor de a soluționa litigiul în procedură de acțiune civilă la instanța competentă.

La 14 mai 2019, 07 iunie 2019 Elena Terzinov a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii din 24 noiembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga. (f.d. 63, 68-69, vol.II)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că instanța de apel a interpretat în mod greșit legea și în acest sens a aplicat eronat normele de drept material, fapt care a dus la soluționarea greșită a cererii. A menționat că instanța de apel neîntemeiat a admis cererea Ninei Tampiza de repunere în termen a apelului, ori, aceasta nu a probat imposibilitatea ei de a înainta în termen cererea de apel. Totodată, instanța de apel, la adoptarea soluției sale, arbitrar a studiat probele prezentate la dosar ce a dus la adoptarea unei hotărâri în folosul Ninei Tampiza. A mai indicat că odată cu adoptarea soluției date nu este clar cum ea va recupera banii achitați pe parcursul anilor pentru impozite și servicii comunale.

La data de 05 iulie 2019 Nina Tampiza a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de către Elena Terzinov, ca fiind inadmisibil. (f.d.75-77, vol.I)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărâri sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 27 martie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Cahul la 14 mai 2019. Recursul declarat de către Elena Terzinov la 14 mai 2019, este depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Elena Terzinov, este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Elena Terzinov a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră

că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Elena Terzinov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Elena Terzinov, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Elena Terzinov inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Elena Terzinov, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas